

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/43/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116203915
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4116203915.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci navrhovateľky - manželky: J. S. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. - H., Q. XXX/X, zastúpená V. Zuzanou Gálikovou, advokátkou, so sídlom Advokátskej kancelárie v Nitre, Farská 33, proti manželovi: V. W. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. A., L. XXX/X, t. č. bytom N., A. X, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. CIMRÁK s. r. o., so sídlom Nitra, Štefánikova 7 a Advokátskou kanceláriou ADIUVANTE s. r. o., so sídlom v Trnave, Tamaškovičova 2742/17, o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov na čas po rozvode manželstva k maloletej W. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny N., M. trieda XX, ako kolíznym opatrovníkom, v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, o odvolaní manželky proti rozsudku Okresného súdu Nitra z 25. júna 2019, č. k. 24P/46/2016-743, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ v spojení s § 3 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) rozsudkom č. k. 24P/46/2016-743 z 25. júna 2019, upravil styk otca s maloletou W. M., nar. XX. XX. XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou v párnom týždni v kalendárnom roku v pondelok v čase od 16.00 hod. do 17.00 hod. s tým, že styk sa bude uskutočňovať za účasti E. W. y N., so sídlom N., F. XXX. Matka je povinná maloletú na stretnutia s otcom včas a riadne pripraviť a zabezpečiť jej účasť v stanovenu hodinu v E. W. N., so sídlom N., F. XXX. Zároveň uložil rodičom maloletej W. M., nar. XX. XX. XXXX výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu, a to prostredníctvom orgánu sociálno-právnej ochrany detí - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny N., M. tr. XX, N. - Referátu poradensko-psychologických služieb, ktoré sa bude realizovať v nepárnom týždni v kalendárnom roku v rozsahu podľa pokynov Referátu poradensko-psychologických služieb. Obaja rodičia sú povinní dostaviť sa v deň a hodinu stanovenú Referátom poradensko-psychologických služieb na uvedenú adresu a rešpektovať plán výkonu výchovného opatrenia. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 25 ods. 1, 2, 3, 4, § 37 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“ alebo „ZoR“), § 14 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a § 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

3. V odôvodnení poukázal na to, že navrhovateľka sa písomným návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 15. 02. 2016 domáhala rozvodu manželstva s manželom V. W. M., nar. XX. XX. XXXX

a úpravy pomerov rodičov na čas po rozvode manželstva k mal. W. M., nar. XX. XX. XXXX. Obaja s rozvodom manželstva súhlasili, avšak sporné zostalo zabezpečovanie osobnej starostlivosti o mal. dieťa. Navrhovateľka nesúhlasila so zverením mal. dieťaťa na čas po rozvode manželstva do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, poukazovala na závažné názorové rozdiely ohľadom výchovy mal. dieťaťa ako aj na vzájomnú neschopnosť komunikácie, keďže sa ani len nezdravia. Poukazovala na predchádzajúci nezáujem manžela o dieťa, na zmeny v správaní dieťaťa po návrate od otca (odmietanie komunikácie zo strany dieťaťa, náznaky agresívneho správania sa dieťaťa voči nej a následnú potrebu „prevýchovy“ dieťaťa). Navrhovala ponechať styk otca s mal. dieťaťom v rozsahu, ktorý upravil rozsudok o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu, a to každý nepárny týždeň v sobotu od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý párny týždeň vo štvrtok od 15.30 hod. do 18.00 hod. s rozdielom, že odovzdanie dieťaťa po ukončení styku žiadala určiť na 17.30 hod., aby malo dieťa dostatok času na prípravu na spánok. Manžel potvrdil vzájomnú nekomunikáciu, avšak aj napriek názorovým rozdielom na výchovu mal. dieťaťa sa snaží zachovávať určité hranice, ktoré boli vo výchove dieťaťa nastavené navrhovateľkou. O mal. dieťa a jeho zdravotný stav sa pravidelne zaujíma priamo u navrhovateľky. Pre prípad, že dieťa nebude zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, vyjadril nesúhlas s určením vyživovacej povinnosti vo výške 170 eur a navrhol určiť vyživovaciu povinnosť vo výške 150 eur ročne.

4. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie, z ktorého zistil, že Okresný súd Nitra rozsudkom z 31. mája 2016, č. k. 13P/43/2016-157 zveril maloletú W. M., nar. XX. XX. XXXX, do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jej výživu mesačne sumou 170 eur počnúc dňom 01. 03. 2016. Zročné výživné vo výške 60 eur súd povolil otcovi zaplatiť do 10 dní od právoplatnosti uvedeného rozhodnutia. Týmto rozsudkom bol upravený aj styk otca s mal. W. tak, že otec bol oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepárny týždeň kalendárneho roka v čase od soboty od 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý párny týždeň kalendárneho roka vo štvrtok od 15.30 hod., kedy si dieťa vyzdvihne v predškolskom zariadení do 18.00 hod., kedy dieťa matke včas a riadne odovzdá. Matka bola povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a tomuto včas odovzdať.

5. Okresný súd Nitra rozsudkom z 20. septembra 2016, č. k. 24P/46/2016- 69 manželstvo rodičov mal. dieťaťa rozviedol, na čas po rozvode zveril mal. W. M., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jej výživu sumou vo výške 170 eur mesačne. Styk otca s mal. W. upravil tak, že otec bol oprávnený stretávať sa s maloletou v nepárnom týždni v kalendárnom roku v utorok v čase od 15.30 hod. do 18.00 hod. a od piatka od 14.00 hod. do nedele do 17.00 hod., v párnom týždni v kalendárnom roku vo štvrtok od 15.30 hod. do 18.00 hod., pričom súčasne zohľadnil špecifický nedeľňajší režim mal. dieťaťa spojený s dlhšou prípravou na spánok. Oproti úprave styku otca s maloletým dieťaťom na čas do rozvodu manželstva súd styk rozšíril. Toto rozhodnutie včas podaným odvolaním napadla matka aj otec mal. dieťaťa. Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 5CoP/1/2017-290 z 27. septembra 2017 napadnutý rozsudok v časti výrokov o zverení maloletej W. na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matky, o práve oboch rodičov zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok a o určení vyživovacej povinnosti otca na toto dieťa v sume 170 eur mesačne potvrdil. V časti výroku o úprave styku otca s maloletou W. a výroku o trovách konania napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Súd prvej inštancie v intenciách zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu v ďalšom konaní ustanovil W. V. A. znalca v odbore psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a odvetvie klinická psychológia dospelých za znalca v tomto konaní.

6. Otec sa s maloletou stretával pravidelne od februára 2016 na základe rozhodnutia o neodkladnom opatrení. Maloletá navštevovala otca pravidelne aj s nočným prespaním. Takto prebiehal styk približne do apríla 2017. Podľa otca maloletá nemala počas pobytu u otca žiadne problémy. Podľa matky maloletá odmietala k otcovi následne chodiť. V čase keď sa ešte stretávala s otcom, bolo jej správanie po návrate od otca nezvládnuteľné. Otec sa s maloletou nestretáva od júna 2017. Naposledy mal osobný kontakt s maloletou počas znaleckého vyšetrenia, kedy strávil s maloletou určitý čas na neďalekom detskom ihrisku v prítomnosti starej matky maloletého dieťaťa.

7. Prvoinštančný súd v konaní ustanovil W. V. A., znalca v odbore psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a odvetvie klinická psychológia dospelých, ktorá v znaleckom posudku konštatuje, že kontakt maloletej s realitou je zatiaľ veľmi slabý, vníma len to, čo je zjavné, realitu zjednodušuje, čo je primerané veku. Pri orientovaní sa v realite je závislá od autority, od ktorej preberá interpretáciu situácií,

postoje, prípadne obavy z možných následkov. Ani u jedného z rodičov nezistila znalkyňa patológiu, ktorá by bránila fungovaniu v bežnom živote alebo vykonávaniu rodičovských kompetencií. Deficity prameňa z aktuálnej situácie, kedy sa obaja obávajú straty dieťaťa vplyvom druhého rodiča, preto sú navzájom k sebe príliš kritickí. Niektoré ich postoje tak ako boli interpretované zo správania dieťaťa, prameniace zo strachu straty dieťaťa, sa javia ako výchovne nevýhodné, vedúce k vývinovej stagnácii dieťaťa. Tieto by však mohli byť podľa znalkyne odstránené kooperáciou rodičov so psychológom, pretože je v záujme maloletej, aby rodičia preukázali ochotu o zlepšenie vzájomných vzťahov, vzájomný rešpekt pred dieťaťom, pričom práve táto ochota každého z nich vypovedá o skutočnom vzťahu k dcére a preferovaní jej záujmov pred vlastnými.

8. Maloletá W. má najintenzívnejší vzťah s matkou, od nej dostáva viac pozitívnych emócií. Matka pre absenciu otca vo výchove prebrala u maloletej mužský ideál, keď maloletá udáva, že keď sa vydá, vezme si niekoho ako je mama. Maloletá si uvedomuje, že mama ju preferuje a snaží sa ju chrániť pred nebezpečenstvom, bojí sa o ňu. Tento vzťah je však už veku dieťaťa neprimerane intenzívny. Ide o vývinové ustrnutie v intenzívnom diadickom vzťahu s matkou, ktorý by mal odznieť okolo tretieho roku života dieťaťa a to tým, že dieťa vstúpi do intenzívnejšieho vzťahu s otcom a dôjde k tzv. triangulácii. Vzťah s otcom je v prežívaní maloletej málo intenzívny. Neprejavuje mu žiadne negatívne emócie a ani ich od neho nepocituje. Pozitívne vzťahy medzi dospelými a ich kooperáciu nevníma ako bežné, hoci práve to by najviac potrebovala. Správaníu dospelých nie je schopná porozumieť, ale dokáže vycítiť emócie strachu svojich rodičov, ich neistotu, obranné nastavenie jedného voči druhému, dokazovanie si, ktorý z nich je lepší rodič a ktorý z nich urobil viac chýb v prístupe k nej. Znalkyňa pri vyšetrení nezistila odmietanie otca dieťaťom, hoci kontakt s ním je nedostatočným stretávaním oslabený. Odporučila postupne rozširovať styk otca s dieťaťom najprv pri asistovanom styku v inštitúcii raz týždenne, kde by mohol byť otec psychológom podporovaný v adekvátnom, aj reštriktívnom výchovnom prístupe a tiež v zmysle dôležitosti zlepšenia vzájomných vzťahov s matkou. Po podaní správy z asistovaného styku odporučila prejsť na samostatný kontakt počas jedného popoludnia v týždni. K víkendovým stretnutiam dieťaťa s otcom je potrebné najprv terapeutické vedenie maloletej, aby sa podporil jej vývin na veku primeraný, za súčasnej spolupráce oboch rodičov na konzultáciách, kedy by im psychológ objasnil, ako každý z nich môže v tomto procese dcére pomôcť.

9. Zo správy H. o.z., z 29. 12. 2017 vyplýva, že otec dieťaťa súhlasil so zapojením sa do projektu "Opatrenia na zabezpečenie vykonávania odborných metód práce na prispôsobenie sa novej situácii v prirodzenom rodinnom prostredí", pričom matka so spoluprácou nesúhlasila. Zo záveru správy vyplýva, že maloletá W. nebola dňa 09. 12. 2017 na styk pripravená, resp., že k žiadnemu odovzdaniu dieťaťa nedošlo. V súvislosti so súkromným znaleckým posudkom vypracovaným W. K. K., W., ktorý súdu ako dôkazný prostriedok predložila matka dieťaťa, podal otec na Ministerstvo spravodlivosti SR podnet, v dôsledku čoho ministerstvo pristúpilo k vykonaniu dohľadu. Rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti SR č. 47409/201/153 z 13. 12. 2017 bolo rozhodnuté o vine W. K. K., W., zo spáchania iného správneho deliktu podľa § 27 ods. 1 písm. b) Zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch (porušenie povinnosti vykonávať znaleckú činnosť riadne), za čo mu bola uložená peňažná pokuta. Poukazujúc na uvedené súd na tento dôkazný prostriedok neprihliadol. Aj napriek tejto skutočnosti znalkyňa ustanovená súdom reagovala aj na uvedený znalecký posudok a závery z neho vyhodnotila vo svojom znaleckom posudku. V priebehu konania súd prvej inštancie uložil kolíznemu opatrovníkovi zabezpečiť prostredníctvom Referátu poradensko - psychologických služieb na ÚPSVaR Nové Zámky alebo Levice, pravidelný styk otca s dieťaťom, v rámci ktorého mali odpozorovať reakcie dieťaťa a úroveň vzájomných citových väzieb s povinnosťou priebežne zasielať súdu z týchto stretnutí správy. Vzhľadom na nevôľu mal. W. k spolupráci ako aj na rozdielne očakávania rodičov, ďalšiu spoluprácu nenadviazali.

10. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že je možné upraviť styk otca s mal. W. len za prítomnosti tretej osoby, ktorou ale nemôže byť matka maloletej, preto nariadil realizáciu styku za prítomnosti odborného pracovníka, ktorý bude otca usmerňovať v správaní sa voči maloletej tak, aby sa ich vzťah rozvíjal tak, že bude môcť v budúcnosti prísť k stretnutiam bez prítomnosti tejto tretej osoby. Pri takomto „asistovanom“ styku bude spojená výhoda realizácie dohľadu nad stretávaním s možnosťou korigovať nepriaznivé javy uvedeným psychologickým pôsobením odborníka. E. bude kontakt otca s maloletou profesionálne vyhodnocovať a podávať správu Referátu poradensko-psychologických služieb a tento bude v rámci výchovného opatrenia pracovať s rodičmi mal. W. Súd vzhľadom na dlhodobé odlúčenie mal. dieťaťa od otca obmedzil styk na jednu hodinu týždenne za účasti odborného pracovníka E. W. Pokiaľ by súd neobmedzil stretávanie sa otca s maloletou,

prichádzalo by aj naďalej, napriek upravenému styku, k jeho nerealizácii. Znaleckým dokazovaním nebolo zistené, že by mala maloletá z otca strach, problémom sú ale napäté a konfliktné vzťahy medzi rodičmi. Takto obmedzený styk je výnimočným riešením a vážnym zásahom do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa. Zároveň nariadil obom rodičom výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu prostredníctvom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí - Referátu poradensko-psychologických služieb. Keďže rodičia maloletej stratili aj minimálnu schopnosť kooperovať v prospech dieťaťa, bude potrebné, aby sa v rámci výchovného opatrenia naučili spracovať rozchodovú situáciu tak, aby týmito emóciami nebolo zaťažované dieťa. Tiež bude úlohou výchovného opatrenia nastaviť matku maloletej dôsledným poradenským procesom na poskytovanie potrebnej súčinnosti. Z uvedených dôvodov bolo potrebné začať styk realizovať pod dohľadom psychológa. Úspech tohto výchovného procesu bude závisieť od toho, ako sa podarí sfunkčňovať komunikáciu medzi rodičmi maloletého dieťaťa. Tento proces bude riadený plánom sociálnej práce s rodičmi, ktorý vypracuje príslušný referát s prihliadnutím k odporúčaniam uvedeným v znaleckom posudku.

11. Aj napriek návrhu kolízneho opatrovníka, aby sa výchovné opatrenie uskutočňovalo prostredníctvom H. nemocnice N., Ústavu klinickej psychológie, súd uložil realizáciu výchovného opatrenia prostredníctvom Referátu poradensko-psychologických služieb, pretože mu je z predchádzajúcej praxe známe, že v rámci výkonu výchovného opatrenia v uvedenom zariadení sú jednotlivé konzultácie s rodičmi spolplatňované sumou od 30 do 35 eur. Z uvedených dôvodov súd uložil výkon výchovného opatrenia na referáte, kde sú tieto služby poskytované zdarma a rodičov maloletej tak finančne nezaťažia.

12. O trovách konania rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

13. Proti tomuto rozsudku v časti výroku o úprave styku otca s mal. dcérou a v časti výroku, ktorým súd uložil obom rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu, podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletej, žiadajúc odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že upraví styk otca s mal. W. M., nar. XX. XX. XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou v párnom týždni v kalendárnom roku v pondelok v čase od 16.00 hod. do 17.00 hod. s tým, že styk sa bude realizovať v mieste bydliska matky za prítomnosti matky. Odvolanie odôvodnila s poukazom na § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP v spojení s § 62 CMP. Namietala, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí neprihliadal na vyjadrenia matky, jej argumentáciu a ňou predložené dôkazy, ale stotožňuje sa len s názormi otca. Poukázala na neobjektívne dôkazy vykonávané v jeho prospech. Súd prvej inštancie pri hodnotení dôkazov vychádzal aj zo správy Y. z 29. 12. 2017, a to aj napriek tomu, že nebola z tohto združenia kontaktovaná. Poznamenala, že 09. 12. 2017 priebeh styku otca s dcérou nikto nemonitoroval a nikto z uvedeného združenia pri styku nebol. Toto združenie vypracovalo uvedenú správu len na základe tvrdení otca. Nesúhlasila s tým, že súd neprihliadol na znalecký posudok vypracovaný W.r. K. K., PhD., s poukazom na rozhodnutie MS SR č. 47409/201/153 z 13. 12. 2017, ktorým bol uznaný vinným zo spáchania iného správneho deliktu za čo mu bola uložená peňažná pokuta. Zdôraznila, že zo strany znalca išlo len o formálne a administratívne pochybenia, ktoré nemali vplyv na vecnú správnosť znaleckého posudku. Dodala, že dcéru na styk s otcom riadne pripravuje a aj napriek tomu jej z neznámych dôvodov styk s otcom od marca 2017 odmieta. V súvislosti so znaleckým posudkom W.. A. uviedla, že tento posudok je neaktuálny, nedáva odpoveď na to, prečo a z akého dôvodu začal a následne pretrvávajú odmietavý postoj maloletej k otcovi. Poukázala na nedostatočné odpozorovanie citových väzieb mal. W. k otcovi, keďže k stretnutiu za týmto účelom neprišlo pre odmietavý postoj maloletej. Dňa 02. 09. 2019 maloletá nastúpila do 1. ročníka základnej školy, čo pre ňu predstavuje výraznú zmenu, preto žiada, aby sa upravený styk realizoval v mieste jej známom, čím sa predídne ďalšej traumatizácii. S poukazom na uvedené žiada realizovať styk v mieste bydliska matky a za prítomnosti matky, na ktorú je silno citovo naviazaná.

14. Do pozornosti odvolacieho súdu dala vyjadrenia maloletej, vychádzajúc z ktorých možno ustáliť, že táto nevníma konflikty medzi rodičmi, ich vzťah vníma kamarátsky, v dôsledku čoho sa uloženie výchovného opatrenia javí ako nadbytočné a nepotrebné. Zdôraznila možnosť negatívneho dopadu budovania vzťahu mal. W. s otcom v cudzom prostredí a s cudzími ľuďmi. Násilné presviedčanie dieťaťa prostredníctvom CPDaR by bolo na dlhodobé negatívne konanie otca vo vzťahu k dieťaťu v príkrom rozpore so záujmom mal. dieťaťa. D. dodala, že je ochotná spolupracovať s Referátom poradensko-

psychologických služieb za účelom odpozorovania väzieb medzi otcom a dieťaťom a tieto sedenia absolvuje za predpokladu, že sa budú realizovať na ÚPSVaR nie v N..

15. V podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 03. 09. 2019 označenom ako doplnenie odvolania uviedla, že súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav. Opätovne poukázala na celý priebeh konania, a to od 23. 03. 2017, kedy maloletá po návrate od otca začala odmietať styk, pričom sa domnieva, že muselo prísť k závažnej udalosti, ktorá zmenila jej postoj. Doposiaľ však mal. W. v tomto smere nevyšetрил. Dieťa sa snaží vždy pozitívne motivovať, aby k styku s otcom prišlo tak, ako je upravené, avšak dieťa stále styk odmieta. Poukazovala na to, že otec vždy počas styku mal. dieťa manipuloval a smeroval ho proti jeho vlastnej matke. Otec sa domáhal násilne styku s mal. dcérou aj napriek jej nepriaznivému psychickému stavu, k dcére je necitlivý a násilný. V konaní doposiaľ neprišlo k preskúmaniu vzťahu otca a dieťaťa, a to aj napriek tomu, že to nariadil krajský súd v roku 2016 a okresný súd v roku 2017 v rámci výkonu rozhodnutia krajský súd už vtedy žiadal podrobné prešetrenie vzťahu otca a dieťaťa, k čomu v praxi reálne nedošlo. W.. A. si vôbec nespĺnila povinnosť uloženú okresným ani krajským súdom, a to preskúmanie vzťahu otca a dieťaťa a príčiny odmietania otca dieťaťom. Z vyjadrenia otca z 09. 04. 2018 je zrejmé, že otec bol s W.. A. ešte pred začatím súdno-znaleckého vyšetrenia a vopred disponoval potrebnými informáciami. Z vyjadrení znalkyne vyplýva, že prebrala účelové tvrdenia otca. Znalkyňa po celý čas disponovala jednostrannými informáciami od exmanžela. Vyšetrenie exmanžela vníma ako netransparentné a má pochybnosť, či k vyšetreniu vôbec prišlo. Psychologička celý posudok postavila na zámerne účelovo poprekrúcaných klamlivých tvrdeniach exmanžela. Tendencie povyberala a pouvádzala iba podania stanoviská exmanžela, v ktorých sa ju z pomsty snažil kompromitovať, pričom podania matky na súd a matkine stanoviská v posudku absentujú. Predmetný posudok nie je preskúmateľný, pretože v mnohých prípadoch nemožno určiť, z čoho znalkyňa vychádzala. Jej tvrdenia však možno dôkazmi vyvrátiť. Pokiaľ ide o tvrdenia znalkyne, že dieťa nemá negatívny vzťah k otcovi a neprejavuje strach, uvedené tvrdenie priamo vyvracajú v súdnom spise sa nachádzajúce videozáznamy.

16. Dňa 05. 07. 2018 sa konalo stretnutie u W.. A., kde bol otec v kontakte s dcérou maximálne 5 minút, počas ktorých dieťa prejavovalo negatívny postoj k otcovi. Tieto emócie znalkyňa úmyselne prehliadala. Znalkyňa neskúmala, prečo prišlo k zmene v správaní sa dieťaťa a zrazu odmietalo chodiť na styk k otcovi. Do pozornosti odvolacieho súdu dala záver posudku, v ktorom znalkyňa priznala otcove nedostatky vo vzťahu k spoločnému dieťaťu a veľké pochybenia otca vo vzťahu k dieťaťu potvrdili aj viacerí odborníci, s ktorými situáciu konzultovala. Poznamenala, že po tom, ako súdu poukázal na nespĺnenie si povinnosti znalkyne sa jej neprofesionálne konanie prejavilo na pojednávaní dňa 21. 02. 2019, kedy dezinterpretovala vlastné závery znaleckého posudku, ktoré sa rozchádzali s jeho písomným vyhotovením.

17. Namietala, že súd prvej inštancie neprihliadol v konaní na žiadne jej podanie ani navrhovaný dôkaz. Upozornila na to, že u kolízneho opatrovníka mali absolvovať 4 stretnutia na ÚPSVaR, pričom prvé sa nezrealizovalo pre odmietavý postoj mal. dieťaťa. Stretnutia sa mali realizovať na ÚPSVaR v N. D.. Bola teda ochotná za účelom odpozorovania väzieb dieťaťa a otca spolupracovať, avšak v praxi k týmto sedeniam neprišlo. Domnieva sa, že pre prvý negatívny postoj dieťaťa im ďalej nebolo umožnené sedenia absolvovať. Poukázala na konverzáciu otca s mal. W. zachytenú na nahrávke, ktorá by mala nasvedčovať sexuálnemu zneužívaniu, čo môže byť príčinou zmeny jej správania sa. Poukázala na otcove neštandardné prejavy náklonnosti vo vzťahu k dcére, ako aj na ich spoločný intímny život, ktorý sa po pôrode mal. W. narušil. Otec maloletej po rozchode nemal žiadnu partnerku. Súd prvej inštancie na tieto skutočnosti nijako nereagoval. Touto nahrávkou nedisponovala ani znalkyňa. Napriek snahe otca o styk s dcérou je presvedčená, že tento záujem nie je skutočný. W. nastupuje do 1. ročníka základnej školy, preto je potrebné, aby pociťovala klud, harmóniu a istotu a nebola stresovaná prítomnosťou cudzích osôb pri styku. Vo svojom veku už chápe súvislosti a je jej zrejmé, že stretnutia s cudzími ľuďmi majú smerovať k tomu, aby sa stretla so svojím otcom.

18. V súvislosti s nariadeným výchovným opatrením žiada nestranné konzultácie v inom subjekte ako je ÚPSVaR Nitra, hoci by mali byť tieto služby spoplatnené. Otec s poskytovaním platených služieb už počas konania súhlas vyjadril. Návrh exmanžela na nariadenie výchovného opatrenia je prejavom šikany a psychického týrania, ktorému bola vystavovaná po celé spolužitie a pokračovala aj po rozchode. Psychologické sedenia majú za účel výlučne diskreditovať matku pri každej príležitosti. V súvislosti so znaleckým posudkom W.. K. K., W.., č. XX/XXXX, poznamenala, že tento znalec vyhodnotil okolnosti

úplne správne. Ak by sa podľa odporúčenia znalca znížila frekvencia styku, nemuselo to viesť k traumatizácii dieťaťa. Záverom poznamenala, že mal. dieťa prešlo rôznymi traumatizujúcimi situáciami v súvislosti so stykom s jej otcom a je neprijateľné, aby zažívalo ďalšie traumatizujúce vyplývajúce ešte aj z prípadných nesprávne zvolených postupov, pretože v E. W. N. pracujú mladé dievčatá bez praxe, resp. s minimálnou praxou. Je v príkrom rozpore so záujmom dieťaťa, aby bola cudzími osobami lámaná jeho vôľa za stavu, kedy nebola prešetrná situácia vedúca k zmene postoja maloletej k otcovi.

19. Po podaní odvolania otec maloletej doručil súdu prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP, v ktorom žiadal, aby súd dočasne do právoplatného rozhodnutia o úprave práv a povinností k mal. dieťaťu v konaní vedenom pred Okresným súdom Nitra pod č. 24P/46/2016 upravil styk otca s maloletou W. M., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou v párnom týždni v kalendárnom roku v pondelok v čase od 16:00 hod. do 17:00 hod. s tým, že styk sa bude uskutočňovať za účasti E. W. N., F. XXX, N.. Matka je povinná maloletú na stretnutia s otcom včas a riadne pripraviť a zabezpečiť jej účasť v stanovenú hodinu v E. W. N., F. XXX, N.. Zároveň žiadal, aby súd dočasne do právoplatného rozhodnutia o úprave práv a povinností k mal. dieťaťu v konaní vedenom pred Okresným súdom Nitra pod č. 24P/46/2016 ukladá rodičom maloletej W. M., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu a to prostredníctvom orgánu sociálno-právnej ochrany detí - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny N., M. tr. XX, N. - Referátu poradensko-psychologických služieb, ktoré poradenstvo sa bude realizovať v nepárnom týždni v kalendárnom roku v rozsahu podľa pokynov Referátu poradenskopsychologických služieb, s tým, že obaja rodičia sú povinní dostaviť sa v deň a hodinu stanovenú Referátom poradensko-psychologických služieb na uvedenú adresu a rešpektovať plán výkonu výchovného opatrenia.

20. O tomto návrhu otca rozhodol Krajský súd v Nitre s poukazom na ust. § 362 CMP uznesením zo dňa 11. Októbra 2019, č. k. 5CoPno/2/2019-819 ktorým nariadil neodkladné opatrenie, ktorým do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Nitra sp. zn. 24P/46/2016 (v odvolacom konaní pod sp. zn. 5CoP/43/2019) upravil styk otca s maloletou W. M., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou v párnom týždni v kalendárnom roku v pondelok v čase od 16:00 hod. do 17:00 hod. s tým, že styk sa bude uskutočňovať za účasti E. pre deti a rodiny N., F. XXX, N., za prítomnosti matky. Matka je povinná maloletú na stretnutia s otcom včas a riadne pripraviť a zabezpečiť jej účasť v stanovenú hodinu v E. W. N., F. XXX, N.. Rodičom maloletej W. M., nar. XX.XX.XXXX uložil výchovné opatrenie, do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Nitra sp.zn. 24P/46/2016 (v odvolacom konaní pod sp. zn. 5CoP/43/2019), a to povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu a to prostredníctvom orgánu sociálno-právnej ochrany detí - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny N., M. tr. XX, N. - Referátu poradensko-psychologických služieb, ktoré poradenstvo sa bude realizovať v nepárnom týždni v kalendárnom roku v rozsahu podľa pokynov Referátu poradensko-psychologických služieb, za účelom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi, zručností pri príprave matky a otca na bezproblémový styk otca s maloletou a akceptácie porozvodového stavu rodičov. Obaja rodičia sú povinní dostaviť sa v deň a hodinu stanovenú Referátom poradensko-psychologických služieb na uvedenú adresu a rešpektovať plán výkonu výchovného opatrenia.

21. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolania boli podané oprávnenými osobami v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie (§ 65, § 66 CMP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vecné s poukazom na § 387 ods. 1 a 2 CSP.

22. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 387ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

Podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

23. Odvolací súd preskúmavajúc vecnú správnosť napadnutého rozsudku dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, z ktorého následne dospel k správnym skutkovým a právnym záverom za použitia ustanovení príslušných právnych predpisov. S ohľadom na uvedené odvolací súd považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a v ďalšom odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku.

24. Z vykonaného dokazovania je nesporné, že otec nemá s mal. dcérou žiaden reálny kontakt, čo vyplýva zo skutočnosti, že od marca, resp. apríla 2017 styk fakticky nebol realizovaný. Maloletá sa odmieta s otcom stretávať. Súd prvej inštancie na vyriešenie vzniknutej situácie uložil výchovné opatrenie a podľa pôvodného neodkladného opatrenia bol styk s maloletou upravený rozsudkom č. k. 13P/43/2016-157 z 31. mája 2016. Otec teda viac ako dva roky nemal možnosť priameho výchovného vplyvu pôsobiť na mal. dcéru. V tomto smere je potrebné poznamenať, že dlhodobý stav neprítomnosti rodiča dokáže vytvoriť nenapraviteľné škody vo vzťahu dieťa - rodič a s najväčšou pravdepodobnosťou nemôže ísť o najlepší záujem dieťaťa. Maloletá W. je v 1. ročníku základnej školy a úplne u nej absentuje styk s otcom, pričom ak bude uvedený stav pretrvávať, môže prísť k nenávratnému odcudzeniu maloletej s otcom.

25. Z obsahu spisu je zrejmé, že aj napriek zložitej situácii a komplikovaným vzťahom medzi rodičmi mal. W. po rozvode manželstva a v dôsledku toho aj mal. dieťaťa s otcom, dospel súd k správne záveru, že v danej veci nie je dôvod na to, aby sa otec nestýkal so svojou dcérou. Je však potrebné zvoliť citlivý spôsob, ktorým je možné obnoviť väzby otca s mal. W., ktorý však musí byť primeraný veku samotného dieťaťa. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie nemá z vykonaného dokazovania za preukázané, že by existovali skutočnosti odôvodňujúce aktuálny vzťah mal. W. k otcovi a jej negatívne

reakcie na jeho prítomnosť. Z vykonaného znaleckého dokazovania (znalecký posudok znalkyne W.. V. A.) jednoznačne vyplýva, že maloletá má najintenzívnejší vzťah s matkou, uvedomujúc si, že ju matka preferuje a ochraňuje pred nebezpečenstvom. Ich vzťah je však neprimerane intenzívny v dôsledku čoho na druhej strane vytesňuje zo svojho života otca. Znalkyňa potvrdila, že takýto úzkostlivý vzťah matky a maloletej nie je v najlepšom záujme dieťaťa, v ktorého živote absentuje otec ako taký spolu so všetkým, čo rola otca so sebou prináša. Aj napriek nezájmu mal. W. o otca znalkyňa nekonštatovala, že by maloletá k nemu priamo prechovávala negatívne emócie, avšak neprejavuje mu ani žiadne pozitívne emócie. Maloletá nadobúda svoje postoje k otcovi z narušených vzťahov medzi matkou a otcom, ktorí sa navzájom spochybňujú ako rodičia, sú voči sebe podozrievaví a vedú medzi sebou neustály boj, opomínajúc záujmy svojej maloletej dcéry. Práve zlepšenie vzťahov medzi matkou a otcom je základným predpokladom obnovy narušeného vzťahu mal. W. a svojho otca, k čomu by mali rodičia pristúpiť s najväčšou zodpovednosťou.

26. Odvolací súd vidí potrebu kontaktu otca s mal. dieťaťom a v nadväznosti na uvedené skutočnosti konštatuje, že úloha oboch rodičov je v živote maloletého dieťaťa nezastupiteľná a odvolací súd nemá za preukázané, že by tomu bolo inak v predmetnej právnej veci, teda že by existoval relevantný dôvod, pre ktorý by bolo potrebné pristúpiť k rozhodnutiu o obmedzení styku otca s mal. dcérou alebo až k zákazu (vylúčeniu) tohto styku. Záujmom dieťaťa je nepochybne, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že i ten druhý rodič je dobrým rodičom. Starostlivosť a výchova o maloleté dieťa predpokladá zabezpečenie nielen materiálnych, ale i nemateriálnych podmienok, ktoré umožňujú rozvíjanie osobnosti maloletého dieťaťa. V procese socializácie maloletého dieťaťa je v zásade nevyhnutná účasť oboch rodičov. Po rozpade rodiny s maloletými deťmi nielen etika príbuzenských vzťahov, ale aj zákon zaväzuje deti k povinnosti svojich rodičov číť a rešpektovať, kým rodičovská zodpovednosť (za riadnu výchovu detí) je prikázaná obojmu rodičom; preto, pokiaľ nie sú zistené také skutočnosti, ktoré by viedli k pozastaveniu výkonu rodičovskej zodpovednosti, nie je - dôvod na to, aby rodič, v ktorého priamej starostlivosti maloleté dieťa nie je, aby sa tento rodič s maloletým dieťaťom nestretával, resp. sa stretával len vo veľmi obmedzenom rozsahu.

27. Je dôležité zdôrazniť, že záujem maloletého dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom a tento záujem vyžaduje, aby sa na jeho výchove podieľali obaja rodičia, ktorí majú v jeho živote bez pochybností nezastupiteľné postavenie (nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci II.ÚS 554/04). Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom.

28. Matka mal. W. opakovane počas celého konania poukazovala na „akúsi okolnosť“, ktorá má byť dôvodom zmeny postoja maloletej k otcovi, keď pre ňu z neznámych dôvodov zrazu začala maloletá otca odmietať, pričom až do tohto okamihu, ktorý mal nastať v marci 2017, prebiehal styk absolútne bez problémov. Odvolací súd poznamenáva, že z vykonaného dokazovania, ktoré bolo rozsiahle, nebola žiadna takáto skutočnosť preukázaná. Maloletá bola znalecky vyšetrená v rámci nariadeného znaleckého dokazovania, pričom závery znalkyne PhDr. A. sú pokiaľ ide o osobnostný profil maloletej, prejavy jej správania sa a navonok prezentované postoje k otcovi absolútne jednoznačné. Zo znaleckého dokazovania nevyvstala žiadna pochybnosť o tom, že by malo byť maloletej akýmkoľvek spôsobom ublížené, a to tak psychicky ako ani fyzicky. Odvolací súd v tomto smere naráža na odvolacie námietky matky, ktorá poukazovala na podozrenie so sexuálneho zneužívania, pričom tieto tvrdenia súd nepovažuje absolútne za relevantné, ale naopak, považuje ich za účelové s cieľom predĺžovať konanie, a tým zamedziť styk otca s dcérou. Počas celého konania pred súdom prvej inštancie, ako ani v konaní pred odvolacím súdom neboli preukázané žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali pravdivosti týchto tvrdení matky.

29. Odvolací súd poukazuje na to, že nebolo nijakým relevantným spôsobom preukázané, že by bolo maloletej ublížené takým spôsobom, aby nebol upravený styk otca so svojou mal. dcérou tak, ako to žiadala matka s poukazom na znalecký posudok W.. K. K., W., ktorý v závere odporučil eliminovať styk otca s mal. dieťaťom. Pokiaľ ide o znalecký posudok vypracovaný týmto znalcom, odvolací súd k uvedenému znaleckému posudku zaujal jasné stanovisko prezentované v ostatnom zrušujúcom rozhodnutí a stotožňuje sa so záverom súdu prvej inštancie, pre ktorý neprihliadol na uvedený znalecký posudok ako na relevantný dôkaz. Znalecký posudok vykazuje s ohľadom na postup jeho vypracovania a závery, ku ktorým tento znalec dospel, nedostatky, ktoré boli predmetom šetrenia

Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré rozhodlo o vine za spáchanie iného správneho deliktu za čo mu zároveň uložilo aj peňažnú sankciu.

30. Záujem maloletej W. na stretávaní sa s otcom odvolací súd vidí najmä v potrebe udržiavania vzťahu medzi rodičom a maloletým dieťaťom v zmysle chápania ho ako vzoru a autority, ktorý s rastúcim vekom dieťaťa bude nadobúdať širšie rozmery. Vzhľadom k tomu, ak má otec záujem sa s maloletým dieťaťom stykať, jeho povahové vlastnosti neodôvodňujú predpoklad, že bude na neho negatívne vplyvať a je schopný sa o ňu počas doby styku postarať, je v jej záujme bez najmenších pochybností styk vykonať. Tento stav je pre maloleté dieťa prínosný po stránke emočnej, ako aj po stránke intelektuálnej.

31.1. Odvolací súd chce v tomto smere poukázať na tzv. výchovu prítomnosti či príkladom, ktorá je, ako je vo všeobecnosti známe, tou najúčinnjšou výchovnou metódou. Preto má byť aj rodičovi, ktorý s dieťaťom trvale nežije, umožnený pravidelný a čo najširší kontakt, pretože je to práve množstvo času, počas ktorého je možné realizovať aj neverbálne výchovné pôsobenie rodiča. Matka by mala byť taktiež príkladom svojej dcéry v tom smere, že by mala s otcom tohto dieťaťa vychádzať na zdvorilostnej úrovni tak, aby ona bola svojím správaním sa príkladom pre ich spoločné dieťa a motivovala tak maloletú k stretnutiam so svojím otcom. Prípravou na styk otca s dieťaťom sa nerozumie len fyzická príprava matky, ktorá má zabezpečiť dieťaťu veci na oblečenie a podobne, ale aj určitá psychická pomoc a psychická príprava na stretávanie sa s druhým rodičom, čo v danom prípade úplne absentuje, resp. bolo kontraproduktívne. Matka je pre svoje dieťa vzorom, a tak možno predpokladať, že ak dieťa uvidí u svojej matky pozitívny vzťah k otcovi (na úrovni slušnosti a zdvorilosti), zmení aj ono svoj postoj a nebude ho odmietať. Odvolací súd ďalej konštatuje, že v prípade neschopnosti rodičov spolu kooperovať pri výkone styku sa maloleté dieťa stáva rukojemníkom a obeťou. Pri výkone styku rodiča s maloletým dieťaťom je nevyhnutné vziať na zreteľ zodpovednosť matky, aby v záujme maloletej W. na ňu pozitívne vplývala a viedla ju k pozitívnemu vzťahu k otcovi, pretože otec má nepopierateľne dôležitú úlohu otca v živote mal. dieťaťa, preto je úlohou matky vhodné na dieťa pôsobiť a zdôrazňovať mu dôležitosť stretávania sa s druhým rodičom-otcom.

31.2. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že matka svojim úzkostlivým vzťahom k mal. W. nepriamo dieťaťu podsúva svoje názory na otca, ktoré podporuje svojim správaním k otcovi, ktoré mal. W. aj napriek tomu, že im nerozumie, vidí a zároveň si ich osvojuje. Takýmto konaním, keď otcovi neustále vyčíta chyby, ktorých sa voči mal. dcére dopustil, v nej upevňuje odmietavý a ničím nepodložený negatívny vzťah k otcovi, pričom jej cieľom by malo byť práve zlepšenie ich vzťahu alebo aspoň prispieť k jeho náprave. Matka si musí uvedomiť, že rozpadom rodiny deti prestávajú vyrastať a žiť v úplnej rodine bez vplyvu otca na výchove detí. Rodičia sú však aj po rozvode povinní snažiť sa o to, aby ich deti trpeli citovo čo najmenej stratou úplnej rodiny a nesmú byť pri vytváraní nových životných vzťahov egoistickí, mysliac si, že ak im je dieťa zverené do osobnej starostlivosti, druhý rodič stráca právo byť spolupodieľať sa na ich výchove. Žijú tak v klamstve a ilúzii, že dieťaťu nič nechýba. Spory medzi rodičmi sa nemôžu premietiť do vzťahov k maloletým deťom. Konanie matky, ktorým sa snaží zabrániť styku mal. W. s otcom, a to aj pokiaľ ide len o jej konanie, ktorým sa nesnaží dcéru motivovať k tomu styku, ochudobňuje tým maloletú dcéru o prítomnosť otca, čo môže mať v budúcnosti negatívny vplyv na jej socializáciu a následne aj v osvojení si atribútov partnerského života a rodiny ako takej.

32. Vzhľadom na uvedené považuje odvolací súd za preukázané, že postoj matky mal. W. možno definovať tak, že mal. W. dostatočne na styk s otcom nepripravovala a nezdôrazňovala jej dôležitosť tohto druhého rodiča v jej živote, čím nevedomky podporila odmietanie styku dcéry s otcom. Odmietavý postoj maloletej k styku s otcom by podľa názoru odvolacieho súdu, ktorý sa opiera o závery znalkyne W. A. pomohol zmierniť zodpovednejší prístup oboch rodičov a snaha všetkých o dosiahnutie harmonického a láskyplného vzťahu postupným budovaním dôvery nenásilným spôsobom, pričom za najvhodnejšie riešenie sa s ohľadom na zistený skutkový stav v danej veci asistovaný styk za prítomnosti odborníkov.

33. Ak je dieťa v osobnej starostlivosti rodiča, ktorý svojím prístupom do určitej miery podporuje dieťa v odmietaní druhého rodiča, potom niet záruky, že dieťa bude vychovávané v zdravom prostredí. Ide totiž len o skryté pestovanie odmietania až nenávisť, čo je zo strany rodiča a v záujme zdravého vývoja dieťaťa neakceptovateľné, ak samozrejme neexistujú dôvody na zákaz styku. Vždy však existuje nádej, že dieťa v takomto veku môže prehodnotiť svoj odmietavý postoj, no potrebné sú objektívne vplyvy najmä zo strany odborníka. Matka prezentujúca v konaní najlepší záujem maloletej by mala podporovať svoje dieťa v tom, aby prijala svojho otca a opätovne si k nemu vytvorila väzby typické pre rodiča a

dieťa a nie prostredníctvom maloletej prezentovať negatívny postoj k svojmu exmanželovi. Matka by mala dieťa pripravovať na styk s otcom dôkladnejšie, a teda aj po psychickej stránke, aby mu uľahčila stretnutia s ním, pričom takéto stretnutia by u maloletého dieťaťa nikdy nemali vyvolávať traumatizujúci zážitok. V tomto smere je vhodné, aby samotná matka išla deťom príkladom tým, že bude udržiavať s ich otcom prinajmenšom zdvorilostný vzťah, motivujúci maloleté dieťa k styku so svojím otcom, pričom ono sa bude správať obdobne.

34. Odvolací súd má z vykonaného dokazovania rovnako ako súd prvej inštancie za preukázané, že s ohľadom na komplikovaný vzťah matky a otca, ktorý sa prenáša aj na vzťah otca s mal. dcérou, nemožno upraviť styk štandardným spôsobom, a to len za prítomnosti otca a dcéry, ale je potrebné, aby sa styk realizoval práve za prítomnosti tretej, nestrannej a odborne spôsobilej osoby. Práve konflikty rodičov vylúčili, aby sa styk realizoval za súčasnej prítomnosti oboch rodičov, pretože ich stret vedie výlučne ku konfliktným situáciám, ktoré sú traumatizujúce pre ich spoločné dieťa. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že asistovaný styk môže napomôcť eliminovať negatívny vplyv vyvolané stretnutím s otcom. Pokiaľ ide o námietky matky, že by sa mal styk realizovať v mieste bydliska matky a za jej prítomnosti, odvolací súd vylučuje túto možnosť, a to s ohľadom na závery vyplývajúce z vykonaného dokazovania. Prítomnosť matky pri styku je v danom stave veci faktorom, ktorý podnecuje vznik konfliktných situácií, ktoré smerujú vždy k zmareniu styku. Maloletá W. sa v prítomnosti matky cíti byť podporovaná vo svojom odmietavom postoji k otcovi, ktorý následne navonok aj prezentuje. Správne súd prvej inštancie zvolil E. N. ako subjekt prítomný pri realizácii styku, pretože s ohľadom na viac ako dvojročné odlúčenie otca a dcéry je potrebné angažovať aj odbornú pomoc k tomu, aby sa nadviazal spočiatku aspoň ako taký kontakt a neskôr, aby sa opätovne obnovili väzby. Vychádzajúc zo zistených skutočností je potrebné mať pri styku citlivý prístup, ktorý je možné zabezpečiť tým, že sa bude styk v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia realizovať v neutrálnom prostredí, za prítomnosti nestrannej osoby (navyše odborne spôsobilej) a nie veľmi dlhý čas. V prípade, ak sa bude styk realizovať v uvedenom Centre je možno dôvodne predpokladať, že styk takýmto spôsobom bude realizovaný a neskôr môže prísť k jeho rozšíreniu. Ak by súd upravil styk tak, ako ho žiadala matka, teda v mieste jej bydliska a za jej prítomnosti, možno predpokladať, že tento styk by bol opätovne sprevádzaný negatívnym postojom zo strany matky, ako aj maloletej, teda tak, ako tomu bolo doposiaľ. Odvolací súd je toho názoru, že ak sa bude otec s mal. dcérou stretávať každú stredu nepárneho týždňa na jednu hodinu v E.a prítomnosti odborne spôsobilej osoby môže byť výlučne na prospech k znovuobnoveniu vzťahu otca s mal. dcérou, keďže sa budú nenásilným spôsobom v prítomnosti nestrannej osoby postupne spoznávať. Účelom je primäť rodičov k zlepšeniu vzájomných vzťahov a tak aj následnému zlepšeniu vzťahov medzi otcom a dcérou.

35. Zo znaleckého dokazovania jednoznačne vyplýva, že prostriedkom na dosiahnutie sledovaného cieľa môže byť nariadenie výchovného opatrenia rodičom maloletej, ktorí sa na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny - Referáte poradensko-psychologických služieb podrobia sociálnemu poradenstvu zameranému na odstránenie vzájomných konfliktov. Zároveň bude výchovné opatrenie pôsobiť na matku maloletej, aby bola pozitívne motivovaná napomôcť zlepšeniu styku otca s dcérou a eliminácii akýchkoľvek konfliktov v súčasnosti prítomných pri styku. Obaja rodičia sa tak naučia medzi sebou komunikovať a netraumatizovať svojim správaním mal. dcéru. Rovnako tak je okrem pozitívneho nasmerovania matky k tomu, aby poskytovala pri styku súčinnosť pracovať aj s otcom maloletej, ktorý musí pozvoľným, nenásilným a čo najviac prirodzeným spôsobom pristupovať k maloletej dcére, rešpektujúc pritom tú situáciu, ktorá nastala, a teda, že za viac ako dva roky, kedy sa nestretali, prišlo k určitému ochladeniu vzájomných vzťahov a zo strany maloletej bude viac ako s určitou prítomnosťou rezervovanosť vo vzťahu k otcovi. Vzhľadom k tomu, že nejde o pocity bežne prítomné u maloletého dieťaťa pokiaľ ide o stretávanie sa s vlastným rodičom, je potrebné, aby sa aj otec s dcérou, u ktorej tieto pocity môžu byť prítomné, naučil pracovať. Odvolací súd hodnotí rozhodnutie o uložení výchovného opatrenia kladne, považujúc ho za vhodný spôsob nápravy narušených vzťahov medzi otcom a matkou, ako aj otcom a mal. W. Dôvody, pre ktoré súd dospel k záveru o potrebe nariadenia výchovného opatrenia súd prvej inštancie náležite odôvodnil, preto odvolací súd tieto skutočnosti nebude nadbytočne opakovať a v ďalšom naň v celom rozsahu odkazuje. Námietky matky, že výchovné opatrenie je len prostriedkom šikany zo strany otca a jeho nariadenie je nadbytočné, odvolací súd považuje za absolútne neopodstatnené, pretože z vykonaného dokazovania musí byť aj samotnej matke zrejmé, z akého dôvodu súd vzhliadol potrebe jeho nariadenia.

36. Odvolací súd apeluje na rodičov, aby rodičia našli spoločnú reč v záujme mal W., s cieľom dopriať jej kompletnú rodinu, ktorú tvoria obaja rodičia aj napriek tomu, že nežijú v spoločnej domácnosti, pretože nemožno znevažovať rolu druhého rodiča tým spôsobom, že sa rodič, s ktorým dieťa žije v spoločnej domácnosti, snaží presvedčiť dieťa, že len oni sami sú rodina a druhý rodič do ich života už nepatrí a nie je dôležitý. V súvislosti s úpravou styku otca s mal. dcérou v rozsahu 1 hodiny každú stredu párneho týždňa, navyše za účasti E. W. N., možno jednoznačne konštatovať, že ide o dieťa vo veku, ktoré je schopné časom, teda po prekonaní prvotných negatívnych kontaktov mal. W. otcom, vydržať a stráviť tento čas s otcom, najmä ak odmietavý postoj dieťaťa nie je podložený žiadnou traumou spojenou s otcom. Odvolací súd považuje rozsah styku tak, ako bol upravený súdom prvej inštancie za dostatočný, hoci tým zasahuje do výkonu rodičovských práv a povinností. Je však potrebné poznamenať, že ide o výnimočné opatrenie, ktoré má prispieť k tomu, aby sa obnovil vzťah otca s mal. W. za prítomnosti odborníka, ktorý bude korigovať priebeh styku tak, aby sa eliminovali akékoľvek negatívne vplyvy stretnutia s otcom. Takto upravený styk je na začiatok postačujúci k obnove vzťahov, postupnej komunikácii s otcom a neskoršiemu nadobudnutiu dôvery v rodiča. Odvolací súd záverom apeluje na matku, aby sa viac angažovala a snažila v záujme zdravého fyzického a psychického vývoja maloletej W. pokúsila vysvetliť dôležitosť druhého rodiča v živote tejto dcéry a podporila ju k odbúraní odmietavého postoja k otcovi a v neposlednom rade ju motivovala aj k stretnutiam s nim. Odvolací súd vyjadruje presvedčenie, že rodičia nájdu spoločnú reč s cieľom neprenášať vlastné konflikty a nezhody na svoje maloleté deti, ktorých psychická a fyzická pohoda, by mala byť ich prioritou.

37. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 52 CMP, teda že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže ide o mimosporové konanie a nešlo o žiadnu z výnimiek uvedenú v ustanoveniach § 53 až 55 CMP.

38. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).